

Komerctransports virs 3.5t Latvijā - Euro 6, stagnācija Eiropā, Krievijas sankciju ietekme uz starptautiskajiem pārvadājumiem

2014. gadā jauna komerctransporta ar pilnu masu virs 3,5t reģistrācijas Latvijā ir samazinājušās par 25%, bet gada otrajā pusē sasniedzot kritumu pat 50% apmērā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Pavisam ir pierēģistrēts 1071 kravas automobilis ar pilnu masu virs 3,5t salīdzinājumā ar 1427 pagājušajā gadā.

Latvijā tradicionāli būtiskākais segments ir kravas auto virs 16t, kas veido 92% no komerctransporta tirgus. Ja 2013. gada ikmēneša reģistrācijas svārstījās ap 110 automobiļiem un gada beigās pieaugot pat līdz 120-140, tad sākot ar 2014. gada maiju pirmreizējo reģistrāciju skaits samazinājās vidēji uz 60 vienībām. 2014. gada pirmie trīs mēneši bija ļoti pozitīvi, turpinot iepriekšējā gada nogales tendenci. Tomēr tas bija saistīts nevis ar transporta kompāniju ļoti pozitīvajām nākotnes gaidām, bet gan ar to, ka tika piegādāti iepriekšējā gadā pasūtītie pēdējie ražošanā esošie Euro 5 automobiļi. Šāda aktivitāte ir skaidrojama ar to, ka Euro 6 izmešu standartam atbilstošie kravas auto kļūst būtiski dārgāki – plus 10-15%. Jaunā izmešu standarta ieviešana tirgū diemžēl sakrita ar sarežģīto ģeopolitisko situāciju, zemām fraktu cenām un tirgus pārprodukciju. Euro 6 automobiļu rezultāti faktiski sākās ar 2014. gada aprīļa, maija mēnešiem, reģistrācijām samazinoties par 50%, salīdzinājumā ar 2013. gadu un šādu zemu līmeni saglabājot līdz pat gada beigām.

Populārāko zīmolu secība kravas automobiļu tirgū virs 16t nav mainījusies – Volvo joprojām ir izteikts līderis, tam seko Scania, Mercedes Benz un DAF. Tomēr jāsaprot, ka spēku samēri gan ir pamainījušies, Volvo un DAF katrs zaudējot tirgus daļu vairāk nekā 10 procentpunktus (attiecīgi 34% un 12%), savukārt Scania ir ieguvusi vairāk nekā 10 procentpunktus (24% tirgus daļa). Top modeļi ir Volvo FH, Scania R-series un Mercedes Benz Actros, kas kopā ir sasnieguši 637 reģistrētas vienības, kas ir 59% no visiem reģistrētajiem komercautomobiļiem ar pilnu masu virs 16t.

Kā norāda „Scania Latvia” vadītājs Aigars Pušinskis, galvenā pārdošanas apjomu kāpuma atslēga ir pats produkts – Scania Streamline: „Scania ir gudrs ražotājs, kas spēj būt soli priekšā šī brīža izaicinājumiem. Piemēram, ar 2014. gada 1. janvāri stājās spēkā Eiropas Savienības Regula, kas nosaka, ka jaunas kravas automašīnas var reģistrēt tikai ar motoriem,

kas atbilst stingrajām EURO 6 apkārtējās vides prasībām. Ja daļai ražotāju šī pāreja bija saspringts laiks, „Scania” to paveica viegli, jo jau laicīgi bija sākusi gatavoties gaidāmajām prasībām un pirmos EURO 6 modeļus klajā laida jau 2011. gadā, 2013. gadā prezentējot jau 2. paaudzes EURO 6. Laikā, kad citi ražotāji pielāgojās pārmaiņām, „Scania” jau piedāvāja stabilu, pārbaudītu produktu, ko augsti novērtējuši arī klienti. Svarīgas ir arī esošo klientu labās atsauksmes par teicamajiem Scania Streamline degvielas patēriņa rādītājiem, kuri apliecināti reālos darba apstākļos. Pārliecinošs pierādījums tam ir arī starptautiskie preses testi, kur vairāk nekā 10 testos Scania Streamline ar unikālo 410 zirgspēku EURO 6 motoru guva uzvaras kā ekonomiskākā kravas automašīna. Arī Scania Streamline ar 520 un 730 zirgspēku Euro 6 motoriem ieguvis uzvaras salīdzinošajos preses testos,” stāsta Aigars Pušinskis.

Problemātiska situācijā kravas automobiļiem ar pilnu masu virs 16t ir arī Eiropā. Gada nogalē tirgus kritums sasniedza 20-50% atkarībā no valsts. Satrauc tas, ka lieli kritumi ir arī Eiropas tradicionāli lielajos tirgos Vācijā vairāk par 10%, UK pat līdz -50%. Gads kopumā gan ir noslēdzies ar nelielu 1.5% pieaugumu, ņemot vērā pozitīvo gada sākumu.

2015. gadā kravas automobiļu tirgus Latvijā segmentā ar pilnu masu virs 16t tiek prognozēts 900 automobiļu apmērā. Tas ir 16% samazinājums pret 2014. gadu, tomēr pietiekami izaicinošs mērķis, ņemot vērā iepriekšējā gada nogales tendenci.

Samazinājumu Latvijā ir piedzīvojis arī autobusu tirgus ar sēdvietu skaitu vairāk par 8 vietām. 2014. gadā ir reģistrēti 210 jauni autobusi, kas ir par 14% mazāk nekā gadu iepriekš. Zīmolu topā vietas ir saglabājuši Mercedes Benz ar 89 vienībām (42%) un VW ar 29 vienībām (14%), kā arī ir spilgts jaunienācējs Solaris ar 35 vienībām (17%).

Publiskie iepirkumi šajos segmentos ir bijuši relatīvi aktīvi. Lielākie darījumi ir saistīti ar Mercedes Benz neatliekamās medicīniskās palīdzības automobiļu piegādi, Solaris autobusu piegādi pasažieru pārvadāšanai Rīgas pilsētā, kā arī Iveco Magirus ugunsdzēsēju automobiļu piegādi.

Sagatavoja:
Ingus Rūtiņš
Valdes loceklis
Auto Asociācija
Telefons: 67 529 979
e-pasts: ingus.rutins@autoasociacija.lv
www.autoasociacija.lv